

meente, het Wijkcentrum moet toch streven naar zelfstandigheid op financieel gebied. De grondslagen zouden hiertoe kunnen worden gelegd door bij voorbeeld een contributiestelsel voor zo mogelijk alle Eilandbewoners en geregeld bijdragen van werkgevers en neringdoenden.

Het Wijkcentrum bestaat nog te kort dan dat het al veel kan hebben gedaan. Er is echter reeds een nazorg voor de jeugd der Eilanden, die in een kamp van Vorming buiten schoolverband te Losser verblijf heeft gehouden. Hieruit is voortgekomen en ten uitvoer gelegd een vacantiëprogramma voor de Kerst- en Paasvacanties. Voorts zijn er plannen voor organisatie van burenhulp, flatgebouw voor ouden van dagen en in toepassing brengen van huishoudelijke voorlichting (*De Schakel*, September 1949).

E. SLUITER

INGEZONDEN

Ter bevordering van spoedige plaatsing van de stukken, behoudt de Redactie zich het recht voor, deze zo nodig te bekorten

BRANDSTOFFEN VOOR ZIEKEN

Van 1 November e.k. af kunnen voor zieken wederom extra brandstoffen worden aangevraagd op formulier MDB 3—04. Voor deze verstrekking blijft nog steeds de regeling van kracht, vermeld op blz. 48 van het oude ziekenvoedselboekje (3e druk).

's-Gravenhage, 4 October 1949

C. BANNING

Geneeskundig hoofdinspecteur van de Volksgezondheid

ZONBESTRALING EN CHIRURGISCHE TUBERCULOSE

Naar aanleiding van de beantwoording door de Redactie van vraag No. 62 in het *N.T.v.G.* van 24 September 1949, over de invloed van zonbestraling, zou ik gaarne enkele opmerkingen willen maken. Ik stem geheel in met de daarin weergegeven beschouwingen, maar meen te moeten protesteren tegen de uitspraak in de laatste alinea, dat gebleken zou zijn dat de extrapulmonaire tuberculose in zonarme streken en jaargetijden even goed en snel geneest als in zonnrijke. Dat is zeker *niet* gebleken en zelfs zeer onwaarschijnlijk, omdat daarmee de gunstige werking van de zon uit de eerste alinea's, mits natuurlijk goed gedoseerd, zou komen te vervallen. Ik ben mij bewust, dat het met cijfers aantonen van de gunstige invloed der heliotherapie bij de genezing van chirurgische tuberculose, niet zo gemakkelijk is. Voldoende objectieve statistieken daaromtrent zijn moeilijk te verkrijgen, veel hangt af van het patiëntenmateriaal en van het inzicht van de onderzoeker. Dat de heliotherapie, en natuurlijk vooral die in het hooggebergte, een zeer sterke stimulans voor de algemene toestand is, en dus voor de weerstand in de strijd tegen de tuberculeuze infectie, wordt algemeen erkend. Het feit, dat niet alle patiënten even gunstig reageren doet daaraan niets af. Zo lang onze tuberculosebestrijding nog grotendeels indirect is, waarbij de algemene toestand naast de rust voor het zieke lichaamsdeel, de voornaamste betekenis heeft, zo lang zullen wij elke maatregel moeten aangrijpen die die weerstand verhoogt en de heliotherapie is daarbij, voor zover het de extrapulmonaire tuberculose betreft, niet van ondergeschikt maar zelfs van zeer groot belang. De kunstmatige hoogtezon kan een deel van die gunstige invloed vervangen, maar zeker niet alles.

Leysin, 10 October 1949

P. FRANK

NIEUWE INZICHTEN IN DE AANGEBOREN HEUPONTWRIJCHING EN HAAR BEHANDELING

Wij moeten collega CHAPCHAL erkentelijk zijn voor het krachtige pleidooi, dat hij in zijn klinische les heeft gevoerd voor de vroegtijdige herkenning en behandeling der congenitale heupluxatie.